

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. maj 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 592 af 29. april 2019 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

I den tekniske gennemgang vedrørende provenuberegninger af tilbagetrækningsreformen præsenteret for Finansudvalget den 15. marts 2019, findes på side 21 en opgørelse om udviklingen i de offentlige finanser ved en fjernelse af indekseringen af pensionsalderen. Vil ministeren redegøre for antagelser vedrørende antallet af personer over 68 år, der fortsat vil arbejde i perioden frem mod 2050?

Svar

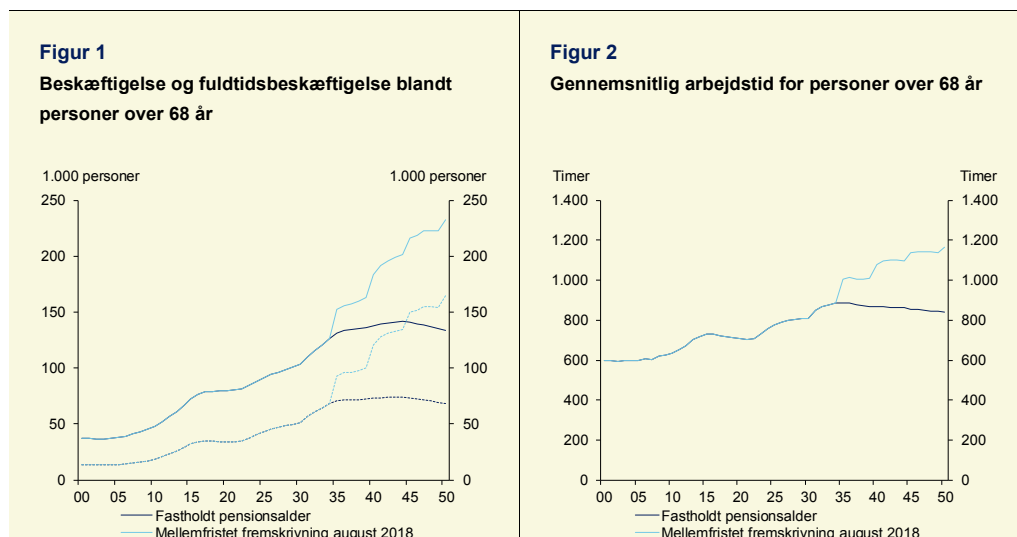
Besvarelsen tager udgangspunkt i beregningerne anvendt ved den tekniske briefing i Finansudvalget, hvor det mellemfristede grundlag var fra august 2018.

Levetidsindekseringen af folkepensionsalderen var oprindeligt en del af Velfærdsforliget fra 2006. Det nuværende forlig om levetidsindekseringen blev indgået i 2015 (regeringen, S, DF, RV og K) forud for vedtagelsen af 1. forhøjelse af folkepensionsalderen med virkning fra 2030. Med denne vedtagelse hæves folkepensionsalderen fra 67 år til 68 år i 2030.

Hvis forliget bag levetidsindekseringen opsiges og tilbagetrækningsalderen derfor ikke hæves yderligere selv om levetiden stiger fremadrettet – dvs. hvis folkepensionsalderen ikke hæves som forudsat fra 2035 (og tilsvarende efterlønsalderen fra 2032) – så vil beskæftigelsen blandt personer over 68 isoleret set falde med, hvad der svarer til ca. 100.000 personer i 2050, *jf. figur 1*. Dette svarer til et fald på ca. 43 pct.

Hvis pensionsalderen ikke hæves, reduceres arbejdsudbuddet for personer over 68 år, herunder via lavere gennemsnitlig arbejdstid. Reduktionen af den gennemsnitlige arbejdstid svarer til cirka 180 timer årligt pr. person frem mod 2050 og virker med stigende styrke, således at reduktionen udgør ca. 320 timer pr. person i 2050, *jf. figur 2*. Det skal ses i lyset af, at personer, som vælger at arbejde ved siden af folkepensionen, i gennemsnit har markant lavere arbejdstid sammenlignet med per-

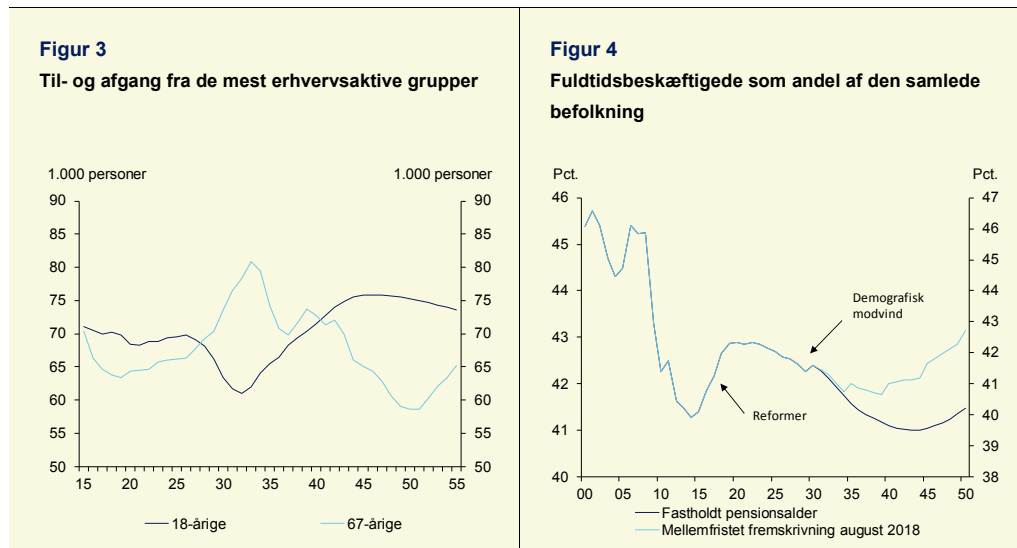
soner, som er ordinært beskæftiget. Det betyder samlet set, at fuldtidsbeskæftigelsen blandt personer over 68 år falder med 110.000 personer i 2050 svarende til ca. 58 pct.

Anm.: I figur 1 angiver de stiplede linjer fuldtidsbeskæftigelsen.
Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2018 og egne beregninger.

Udviklingen i beskæftigelsen, når denne opgøres i antal, skal desuden ses i sammenhæng med, at det har betydning hvor store de enkelte årgange er. Det vil sige, at store årgange i sig selv vil trække i retning af et større antal beskæftigede i en given aldersgruppe i et givet år også uden at det er udtryk for en stigende tilknytning til arbejdsmarkedet. Udviklingen i til- og afgang til de mest erhvervsaktive ældre, som illustrerer forskelle i befolkningens størrelse, er vist i figur 3.

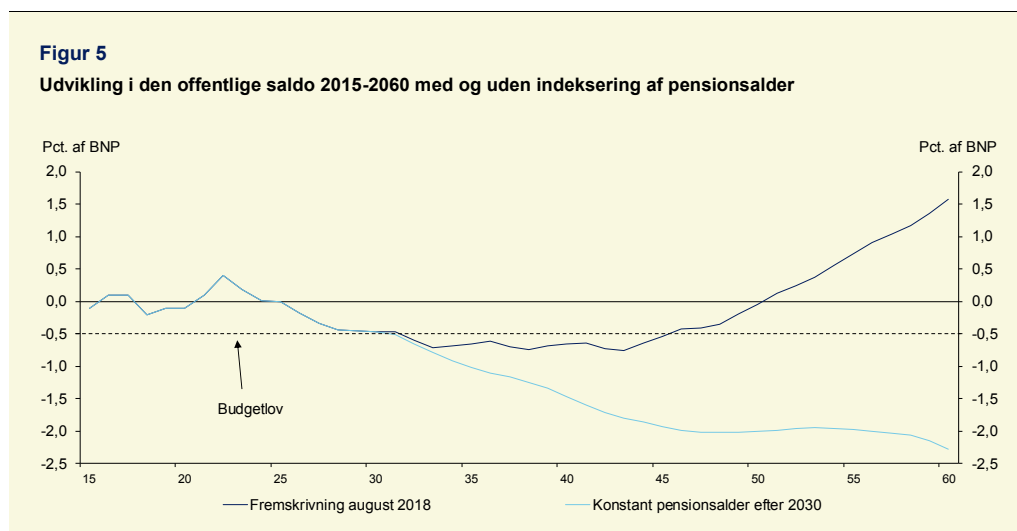
Samlet set reduceres andelen af befolkningen i beskæftigelse frem mod 2050, hvis levetidsindekseringen opsiges, *jf. figur 3 og 4*. Andelen af beskæftigede har blandt andet betydning for de samlede skatteindtægter og de offentlige udgifter til overførselsindkomster, herunder offentlige pensioner. Det bemærkes, at de offentlige finanser i en lang periode frem mod midten af århundredet allerede er under demografisk pres i grundforløbet, hvor der indregnes virkningen af, at pensionsalderen indekseres med levetiden.

Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2018 og egne beregninger.

Nedenfor er til illustration vist en beregning af, hvordan den offentlige saldo ville udvikle sig på langt sigt, hvis pensionsalderen holdes konstant efter den allerede besluttede forhøjelse til 68 år i 2030, *jf. figur 5*. I et sådant scenarie svækkes de offentlige finanser med godt 1 pct. af BNP i hængekøjeårene 2041-2045, hvilket svarer til rundt regnet 25 mia. kr. (2018-niveau). I 2060 er underskuddet inkl. rentevirkninger øget med knap 4 pct. af BNP eller ca. 85 mia. kr.

Finanspolitikken vil skulle strammes markant, hvis levetidsindekseringen af pensionsalderen ophæves og i fravær af andre reformer mv. vil en holdbar finanspolitik forudsætte et strammere mål for den strukturelle saldo og dermed et reduceret finanspolitisk råderum til fx øget offentligt forbrug.

Kilde: Egne beregninger, opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2022, august 2018.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister